

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$, 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$, an 12 cor. $\frac{1}{4}$, an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un sir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaie
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Iarăș: Przemysl.

În 22 Martie fortăreața Przemysl, a capitulat, după-ce își isprăvisc munițiile și, mai ales, alimentele. Gloria Muscalilor de a fi pus mâna pe acest focal strategic de mare importanță, a fost însă de scurtă durată: În 29 Maiu 1915 trupele puterilor centrale, după-ce s'au instăpânit pe linia Jaroslau—Seniava, au încunjurat fortăreața și din punctul nordic rămânând liberă numai partea răsăriteană, spre Lemberg. În câteva zile cinci forturi ale Przemysl-ului au fost bombardate de tunurile grele ale aliaților și în 3 Iunie dimineata, Rușii au părăsit cetatea, fără a aștepta rezultatul atacului final, care era și așa de prevăzut. Trupele bavareze au intrat din spre nord în Przemysl, și curând după ele și trupele austro-ungare aparținătoare corpului al X-lea.

Gloria Muscalilor a durat abia două luni și ceva — și acum trupele lor se refugiază în mare pripă spre Lemberg, căci ori-ce întârziere ar fi cauzat încunjurarea lor totală, și astfel ruperea lor de grosul trupelor rusești, cari în Galiția sunt, de altcum, în retragere pe toată linia.

Numai de curând a fost Țarul în Przemysl și în Lemberg, împărțind decorații și laude preînalte, și iată, Przemysl-ul a căzut, iar Lemberg-ul se evacuează, din motive de bine înțeleasă prevedere.

Cele câteva săptămâni din urmă au schimbat cu totul situația strategică, în *favorul* puterilor centrale. Ce s'a ales din puhoiul rusec, care invadase aproape întreaga Galiția și Bucovina, amenințând, în atâtea rânduri, și granițele Ungariei?

Infrângerile din urmă dovedesc, că trupele muscălești, cu toată în-

spăimântătoarea lor superioritate numerică, au fost respinse și împrăștiate pe front de mai multe sute de kilometri. Nu forța numerică decide deci soarta războaielor — ci altceva!

Când scriem aceste rânduri, nu avem încă informații despre mărirea pradei de războiu și a prizonierilor capturați cu acest prilej. Un lucru însă e sigur: recucerirea Przemysl-ului e unul dintre evenimentele cele mai importante ale războiului actual, și efectele nu vor putea întârzia multă vreme, accelerând — după starea de acum a lucrurilor — desnodământul final.

„Noua hartă a Europei“.

Ziarul „Moldova“, organul d-lui P. P. Carp, publică un articol mai lung, privitor la planurile, ce le-ar avea Germania, ieșind învingătoare din acest războiu.

Iată, cum contemplează Germania, noua hartă a Europei.

„Pentru ca Rusia să nu mai fie o primăjdie pentru popoarele din Europa centrală și peninsula balcanică, trebuie să fie redusă la limitele ei naturale, rămânând pentru viitor un stat curat muscălesc. După câte au transpirat până acuma, Germanii au de gând să elibereze de sub jugul muscălesc pe toate popoarele din Rusia occidentală și să creeze mai multe state independente. Primul stat întocmit de Germani va fi *Polonia*, care se va întinde dela Carpații galițieni până la Berezina și Duna, având eșire la marea baltică prin Libau. Această țară va avea o populație de vre-o 25 milioane locuitori, în majoritate Poloni, și va forma un regat autonom, alipit de Austro-Ungaria. Al doilea stat creat de puterile centrale va fi *Ucraina*, sau *Rutenia*, care se va întinde dela Carpații galițieni și bălțile Pinscului până la Marea Neagră și Donet. Această țară va avea o populație de vre-o 30 milioane locuitori, în majoritate rusniaci, și va forma un regat independent cu capitala Chiew. Al treilea stat creat de Germanii are să fie *Finlanda*, în peninsula cu acelaș nume. Ea va rămânea independentă, după cum a fost și în trecut, ori apoi se va uni cu Suedia. În chipul acesta Rusia va fi micșorată simțitor și va pierde pentru totdeauna spe-

ranța de a se mai întinde spre vest și sud-vest, căci statele din nou create vor fi întotdeauna aliate cu Germania în contra Rusiei.

România va trage mari foloase din schimbările indicate mai sus. În adevăr, ea va anexa *Basarabia întreagă*, (46.000 klm. p. și peste 2 și jum. milioane locuitori), *Podolia sudică* și *Chemanul* dintre Nistru și Bug: în total va înhăța dela Rusia vre-o 85.000 klm. p. și vre-o 5 milioane locuitori, în majoritate (peste 3 milioane) moldoveni. Tot odata România va câștiga

compesație pentru ajutorul dat împotriva Muscalilor. Cu chipul acesta România va ajunge un stat mare și cu o populație de vre-o 14 milioane locuitori. Ucraina va rămânea multă vreme sub influența românească, și poate mai târziu va face chiar o uniune vamală cu România.

Sârbia nu va fi desființată, însă ea va fi silită de a ceda Craina (Timocul) României și Macedonia răsăriteană (până la Vardar) Bulgariei; în schimbul acestora Sârbia va anexa *Albania nordică*, pe unde va putea eși la Marea-Adriatică.

Grecia va anexa toate insulele din Marea Egee, cari se țin de Europa, iar pe continent va dobândi întreg *Epirul*. În schimbul acestora, ea va ceda Bulgariei *Cavala* și întreg teritoriul macedonean la răsărit de Struma.

Bulgaria, pe lângă teritoriile dobândite dela Sârbi și va mai câștiga o parte din ținutul Caliacra, până la o linie ce ar trece pe la Nordul Bazargicului și s'ar opri la capul Șabia. În schimbul acestui teritoriu însă ea va ceda României orașul *Vidin*, care va fi alipit la Craina.

Austro-Ungaria, mărită cu Polonia, se va transforma într'o vastă confederație de state autonome.

După zdrobirea Rusiei și regularea afacerilor din Europa orientală, Germania va propune Franței pacea. Dacă ea va consimți a sta la împăcaciune, va scăpa foarte ușor din încercătura în care s'a băgat pentru gestul Angliei și al Rusiei. În caz contrar va fi constrânsă a primi condițiunile învingătorului. În primul caz Franța va câștiga Lorena franceză, Valonia și Elveția franceză, iar în schimbul acestor va ceda Flandra franceză, Nisa și Tunisia. Cea dintâi împreună cu Flandra belgiană vor fi anexate la Olanda, care va intra în confederația germanică, sau va face cu imperiul o uniune

vamală, iar Nisa, împreună cu Elveția italiană, vor fi alipite la Italia. Pe lângă aceste teritorii Italia va dobândi Trentinul care va fi cedat de către Austria ca compensație. Tunisia va deveni de asemenea teritoriu italian și va fi alipită la Tripolitania. Elveția germană va rămâne ca stat federalist în imperiul german.

Cu chipul acesta, Franța, Italia și Germania vor anexa toate teritoriile ce li-se cuvin, conform cu principiul naționalităților, și nu va mai rămâne pentru viitor în Europa occidentală nici un motiv politic de dușmănie.

Din contră, dacă Franța nu va consimți a încheia pace separat de Anglia ea va pierde de tot teritoriul ocupat astăzi de trupele germane, Nisa, Corsica, Tunisia, Marocul, Madagascarul și va plăti o sumă fabuloasă ca despăgubire de război.

După terminarea războiului de pe uscat, Germania va continua luptele maritime cu Anglia, până când această putere va fi doborâtă și nevoită de a lăsa căile navigabile deschise pentru toate națiile. Ea deci va fi scoasă din Gibraltar, Malta, Cipru și Egipt. În același timp va fi silită a ceda Germaniei o parte din coloniile ei, între cari cea dintâi va fi Canada.

Iată în mod aproximativ, ce prefaceri ar aduce în lume o victorie desăvârșită a Germaniei; de unde se vede, că această putere luptă pentru independența ei și liberarea popoarelor mici. Statele neutre trebuie deci să-i dea mână de ajutor spre a înfrâna poftele de cucerire ale Rusiei și Angliei, stabilind o pace durabilă pe continentul nostru.

Noi n'am primit numărul acesta din „Moldova”, căci aici primim foarte neregulat chiar și organele austro-file din țară. L'am reprodus după „Tel. rom” cu abrevierile cenzurii din Sibiu.

Scumpirea traiului. Scumpirea traiului este așa de mare, încât partea cea mai mare din populație este eschiză cu totul dela procurarea articilor necesari. Prețul articilor de consum e așa de horibil ca și delicatosele nobililor din vremuri bune. Se vând cu un preț exotic: crumpenele, legumele, laptele, făina, iar carnea e așa de scumpă, de azi mâine se va vinde ca varietate. Proletarii și clasa de mijloc se blastamă în Budapesta. Un venit de trei, patru și cinci sute coroane e un bagatel pentru trai. Un asemenea venit, masa poporului n'are. Azi laolaltă se luptă pentru existență zilerul și avocatul cu venite mai modeste.

Nici elefantul nu suferă musca pe pielea lui cu mai mult indiferentism, după cum suferă autoritățile această situație. Nime nu reflectează, că totuși aceste nu sunt în ordine. Nu este o minte invențioasă, care ar înfăptui o idee mai favorabilă, nu este o conștiință, care s'ar revoltă, nu este o responsabilitate, care s'ar impune. Cu o bucurie, vrednică de o cauză mai bună, cetim, că în Anglia, cea mai avută țară din lume, dela începutul războiului, prețul pâinei s'a urcat cu câțiva fileri, dar nu reflectăm, că la noi prețul pâinei, numită cărămidă, e întreit, și și acesta numai ce privește prețul este, căci însăși pâinea nu e nicăiri.

E adevărat, că suntem o cetate asediată. Dar, în inelul cetății este cel mai bine cuvântat pământ al lumii. Și azi produce, mai abundent ca și ieri. Și pentru ce totuși aceste prețuri infame? Instinctele rele ale producătorilor, furnizorilor, comercianților pot să crească liber, ca buruienile.

Toate ni-le dă natura: grâu, legume, animale. Dar nu știm administra comorile.

Dacă ar fi numai un singur om energic, care și-ar da seama de chemarea lui, toate aceste ar dispărea.

Prin umanitate, stricteță, s'ar putea dispune, ca nime să nu ducă lipsă. Dar actele scumpirei sunt manuate de oameni

neputincioși, și indiferenți, atunci, când asupra noastră pun poveri, la cari fiecare se angajează cu multă bucurie, ei nu se cugetă la bucățile noastre de pâine. Asupra acestei situație nu ne putem îndeejuns plânge.

Articolul acesta îl reproducem în întregime după ziarul „Az Est” din 1 Iunie

Noi nu avem decât să ne alăturăm la această tânguire, căci și la noi scumpetea e insuportabilă. În Joia trecută s'au vândut aici 2 ouă de 20 fileri, iar o păreche de pui ca două vrăbii, se oferău pentru 5 coroane.

Administrația n'are oare îndatorirea să intervină și să ne apere în această situație insuportabilă?

Războiul european.

Berlin, 3 Iunie. (Oficial).

Frontul apusean. S'au iscat noi lupte la localitatea Hooge ocupată de trupele engleze, cari e la o depărtare de trei kilometri spre ost de Ypern. Lupta pentru noi e favorabilă. Turnul bisericii Mars din Ypern, fiind folosit ca loc de spionajiu de artileria inimică, am fost siliți să-l distrugem. Pe regiunea de nord a Ypern-ului, pe frontul Souchez-Neuville și spre sud de el din nou a fos violentă activitate strategică. Și aici francezii după amiază și noaptea în repetite rânduri au dat atacuri mai mari, cari în unele locuri au fost însoțite de aprige lupte din apropiere. Francezii în tot locul au avut pierderi enorme, fără a câștiga ceva avantagii. Pentru ocuparea fabricii de zahăr de lângă Souchez luptele continuă.

Ieri francezii prin bombardarea satelor situate după front din nou au

FOIȚA.

Rugăciune.

Resfrânge Doamne 'n umila-mi gândire
Lumina darurilor preatnalte,
Inima mea sfioasă se tresalte
In glasul meu etern de preamărire.

Pătruns de focul tainicelor haruri
Un imn cucernic ruga mea să fie,
Cu'n nou accent ș'o nouă melodie, —
Și să-Ți aduc Ție unuia daruri.

... Un suflet blând și plin de mângăiere,
O soră dulce, vecinică povată
Mă lasă Doamne 'n șubreda-mi vieată
Să mă adaste'n lipsă și durere.

Dă-mi glas ș'o cânt, căci e atât de bună
Cu'n gând curat plutind prin sferi mărețe
Cântarea mea plâpând să o resfețe,
Și lira mea sonoră o instrună.

Să trecem lin pe-a traiului cărare,
În dragostea atâtor clipi senine,
Cu pași pătrunși de-atâta har și bine...
Și-Ți vom veni cucernici la 'nchinare.

Oradea-mare.

Dem. Nistor.

Despre firea poporului român.

Decedatul scriitor *Silvestru Moldovan*, în volumul intitulat „Țara noastră” în care ne dă o icoană fidelă din Ardealul vechiu și nou, la pagina 17 din sus citatul op ne descrie viu calitățile cu care e înzestrată firea poporului român.

„Românul este de firea sa statornic, greu de înduplecat la schimbări și răbduriu. Statornicia și răbduria sunt două virtuți de căpetenie ale lui, după cari li se îndreaptă în multe privințe faptele și lucrările sale în viața de toate zilele. În urma acestor însușiri, el scoate la capăt, isprăvește orice lucru, fie cât de greu, dacă s'a apucat odată de el; trece peste orice greutate și trebuie să fie mari de tot pedecile, cari să-l facă a-și perde răbdarea.

În urma statorniciei sale, românul ține mult și cu tărie la tot ce este avutul său național: la limba sa, la port, la datine și obiceiuri și la sfânta sa lege (religiune). El este păstrător de toate cele, ce a moștenit dela bătrâni, dela moși-strămoși și cinstește bătrânețele.

„Statorniciei și firmității, acestor două virtuți este de a se mulțami — zice un scriitor neamț, — că poporul român ține atât de tare la datinele și obiceiurile sale

strămoșești; acestora este a se atribui, că să întâmplă rar de tot, ca un român să se lapede de neamul său.”

Aceste au fost și sunt pavăza, cari l-au scutit pe român de a se contopi cu alte popoare, de a se amesteca cu străinii.

Țiind mult la lucrurile moștenite dela bătrâni, românul nu este iubitor de schimbări, de lucruri noue.

El nu se încrede ușor în nimenea; numai dacă să încredințeze pe deplin, că-i vrea cineva binele, numai atunci arată față de acela încredere, dar atunci să încrede orbește. Cu deosebire nu are încredere în străini de altă limbă și lege; nu se încrede și nu-i place amestecul cu ei, pentru aceea știm, că sunt foarte rare întâmplările, ca un român să se încuscrească cu oameni de altă limbă, nici nu le destăinuște secretele inimei sale, așa că străinilor le pare, că el nu e sincer, nu e cu inima deschisă.

El e răbduriu la lucru, e lucrător, dar nu este destul de harnic (diligent); cel puțin în privința hărniciei e întrecut de alte popoare, cu cari locuiește împreună, bunăoară de sași și de șvabii din Bănat.

Românul e așezat la fire, cumpătat și cu socoteală; cumpătat la vorbe, cumpătat la fapte, toate lucrurile le face cu chibzuială și rar își perde cumpătul, nici în primejdie,

secerat multe vieți franceze. Așa în Angres au fost omorâți 5 bărbați, 15 femei, 10 copii și la Maricourt au fost rănite mortal două femei. În Bois de Pretre luptele încă nu s'au încheiat. În Vozezi aviatorii noștri au aruncat bombe asupra etapei militare Remiremont, stațiunii și taberei inimice de lângă Hochnek. Azi dimineață s'au dat lupte mai mici în jur de valea Fecht, lângă Metzeral.

Frontul ostic. Situația e neschimbată.

Frontul sud-ostic. Fortăreața Przemysl azi dimineață, după ce în orele de noapte am distrus forturile frontului sudic, am asaltat-o și am ocupat-o. Prada încă nu se poate calcula. Spre ost de Jaroslau atacul rușilor a fost zădărnicit complet de coloanele și pozițiile noastre. Oastea comandantului Lissingen înaintează în direcția nord-ost de Stryj și dă lupte pentru secțiunea Dniestru situată spre vest de Nicolajew. Prăzile capturate în luptele de lângă Stryj constau din 60 ofițeri 12.175 ostași 14 tunuri și 35 mitralieze.

Budapesta, 3 Iunie. (Oficial).

Frontul rusesc. Trupele germane azi noapte prin asalt au luat ultimele poziții rusești, situate pe frontul de nord a Przemysl-ului, și azi dimineață la oarele 3 și 30' au pătruns în oraș dinspre nord. Dela vest și sud a pătruns corpul nostru de armată X, primele divizii nu cu mult înainte de amiazi după 6 ore au ajuns la centrul orașului.

Puterea mare a acestui succes nu se poate aprecia. Atacul trupelor

aliat spre nord de Stryj progresează favorabil. Rezultatul luptelor de lângă Stryj până acum în prizonieri e de 60 ofițeri, 12.175 ostași, în pradă e de 14 tunuri, 35 mitralieze.

Frontul italian. În mai multe puncte de la frontiera Carintiei și Tirolului, italienii bombardează fără succes forturile noastre. Unde diviziile inimice au ajuns în focul nostru, s'au retras în disordine.

*

Budapesta, 4 Iunie. (Oficial).

Frontul rusesc. În decursul zilei am curățit Przemysl-ul de inimiți, cari se retrag în direcția ostică. Aiergardele inimicului, au încercat să opună rezistență pe înălțimile mari ce se estind spre vest de Medika. Acolo acum au atacat trupele aliata. Oastei comandantului Böhm Ernoli i-a succedat să rumpă dinspre Mosciska frontul rusesc și să înainteze spre nord, de care localitate trupele noastre sunt la o distanță de câțiva kilometri. În luptele acestea trupele noastre au făcut numeroși prizonieri. Atacul oastei lui Lissingen progresează cu mult succes, iar rușii față de această oaste, începând de azi dimineață sunt în retragere generală.

La cursul San-ului și Dniestru superior s'au dezvoltat noi lupte, unde dușmanii au încercat atacuri, l-am respins cu grele pierderi pentru ei. Am prins 900 ostași. Altcum la cursul inferior al San-ului și în Polonia rusească situația e neschimbată.

Frontul italian. La frontiera Tirolului n'au obvenit evenimente mai esențiale. Spre ost de Kreuzberg tru-

pele noastre au ocupat două piscuri, pe cari italienii le-au șinut întărite interimal. În unele zone dela frontiera Carintiei luptele decurg. Pe regiunile dela țarmuri ne luptăm în jur de Karfreit.

Berlin, 4 Iunie. (Oficial).

Trupele aliata, cari au pătruns în Przemysl, în drumul lor au fost împedecate la San, unde rușii în retragere au distrus podurile de peste acest râu. Până când cu o iuțeață fără de păreche urma construcția podurilor, au sosit diviziile de sub comanda generalului Berndt, și împreună cu aliații germani au intrat în Przemysl. Mai târziu a intrat în oraș și corpul X. de infanterie.

În orele de dimineață întreg Przemysl-ul era trezit și poporul esaltat de bucurie, cu mii de semne ale dragostii a sărbătorit pe eroii aliați. Asupra ostașilor au aruncat flori, i-au tractat cu mâncări, beuturi, tăbac. Orașul întreg era împodobit cu drupele, dar ostașii nu au putut petrece mult timp în bucurie și fericire, căci s'au grăbit în alungarea dușmanului, care e în retragere.

În depozitele din Przemysl am aflat mari cantități de proviziune și muniție. Numărul prizonierilor încă nu se poate constata, acum li adună după front. Războiul mare din Galiția, începând dela Vistula, până la frontiera României decurge, între împrejurări favorabile.

Diverse.

Cartea albă a Papei. „Daily Telegraph” e informat, că Papa se pregătește să edite „cartea albă”, în care va expune lucrările depuse în interesul păcii.

Consiliu de ministri în București. Ziarul „Dimineața” anunță că ministrul președinte Brătianu, în consiliul de Luni a ministrilor a declarat, că România nu a primit nici o propunere mai nouă dela Rusia, astfel România nu poate purcede altcum decât să-și păstreze și pe mai departe neutralitatea.

Din București se anunță:

La consiliul de ministri, care s'a ținut Marți, au luat parte și d-nii Ferechide și Missir, președinții Corpurilor legiuitoare.

D. Brătianu a ținut să le expună întreaga situațiune externă și să le comunice, că până acum n'a mai primit, nici direct nici indirect, vre-o nouă propunere din partea Rusiei. Primul ministru a declarat apoi, că situațiunea impune guvernului menținerea neutralității.

Prefecții români chemați la ministrul de războiu din România. Din București se anunță: La invitarea ministrului de războiu, d. I. Brătianu, s'au prezentat Luni și Marți prefecții de județe din toată România la ministerul de războiu. În unele părți din țară se fac rechiziții militare, asupra cărui operațiuni prefecții au primit anume îndrumări dela ministrul de războiu.

nici la veselie. Bunul cumpăt îl călăuzește adese spre bine și-l ferește de multe rele.

El are inimă bună și este milos.

„Românul este cel mai bun om la inimă din lume — zice un scriitor străin, — care nu face rău nici măcar unui animal.”

Cu toate aceste are în firea sa inclinare spre răzbunare; când cineva îi face rău, el caută să-și răsbune. Binele ce îl face cineva, nu-l uită nici odată și dacă poate îl respătește cu bine, dar ține minte și răul.

Sufere cu răbdare apăsările, nedreptățile, le suferă îndelung și numai când răbdarea sa îndelungată și-a ajuns capătul, e crud față de aceia, cari l-au nedreptățit. Altcum cruzimea nu este însușirea lui. Adese iartă și nedreptățile, ce i-s'au făcut, zicând: „lasă-l în socoteala lui Dumnezeu, să-i respătească el”.

Afară de aceste românul are simț de dreptate, pe care o numește „sfânta dreptate”. Îi place buna rânduială, e ascultător de mai marii săi, apoi e dornic și milostiv față de săraci și nenorociți și e iubitor de oaspeți.

Prevenirea și iubirea lui de oaspeți a fost lăudată de mulți.

„Cine, ajungând noaptea la o casă țărănească, — scrie vestitul nostru poet Alexandri — a întrebat: bucuos la oaspeți? și n'a auzit îndată: bucuos! sau trecând pe lângă o masă de țărani, a zis masă bună,

fără a fi poftit îndată la dânsa; sau fiind de față la o nuntă din sat, n'a fost cinstit de cuserii voioși și nu s'a încredințat de respectul tinerilor către bătrâni?”

El e deștept la fire și înțelept; aceasta o poți vedea pe fața lui senină și deșteaptă și ne-o arată frumoasele sale poezii populare, povești și proverbe, pline de înțelepciune.

Înfătoșarea lui este plăcută și atrăgătoare. Are porturi frumoase, cu deosebire femeile și aceasta ne dă dovadă despre un gust nobil și simț inteligent.

Despre înfătoșarea sa, de care s'au minunat adese străinii, iată ce scrie Alexandri:

„Aruncă-ți ochii la oricare român și-l vei găsi totdeauna vrednic de figurat într-o icoană. De va șede lungit pe iarba, la poalele unui codru; de va sta în picioare, răzimat într'un toiag, lângă o turmă de oi; de va sălta în joc vesel și cu pletele în vânt; de se va coborî pe o cărare de munte, cu pușca sa pe spinare; de se va arunca voinicește pe un cal sălbatic; de va cârmui o plută de catarguri pe râu... ori cum îl vei privi, fie ca plugar, fie ca cioban, fie ca plutar, te vei minuna de fireasca frumusețe a stătutei lui.”

Așa este românul; așa l-a lăsat să fie Dumnezeu!”

O frumoasă fundație. Decedatului medic cercual din Bocșa-montană, după cum comunică „Drapelul“ mai nou, a testat întreaga sa avere pentru scopuri bisericesti, culturale și caritative. Pentru viitoarea Mitropolie gr. or. română din Lugoj, a testat suma de 120.000 cor., care are să se capitalizeze în decurs de 75 ani, când va ajunge 3.200.000 cor. Casa sa, evaluată în preț de 30.000 cor. o testează protopopiatului Bocșei, care va servi de locuință protopresbiteriatului. Comunei bisericesti din Bocșa îi lasă 4000 cor., pentru biserica comunei sale natale Selbăgel 4000 cor., pentru o școală de fetițe 6000 cor. și în fine a donat 4000 cor. pentru săracii din Bocșa, fără deosebire de naționalitate și confesiune.

Trupe germane luptă împotriva italienilor. Ziarul „Fremdenblatt“ în numărul recent publică: Corespondentul din Lugano comunică următoarele ziarului „Lokalanzeiger“: În lupte date în jur de Lavarone au luat parte și trupe germane. A urmat faptul declarat de principele Bülow, în urma căruia, Germania fiind în legătură de arme cu Austro-Ungaria, orice atac îndreptat asupra Austro-Ungariei, va afla rezistență și la trupele germane. Faptul acesta demonstră, că declararea de război Germaniei din partea Italiei e superfluă.

Schimbul internațiilor din Sârbia. Între miniștri de externe din Monarhie și din Sârbia s'a stabilit un acord în înțelesul de a se schimba internații cari sunt mai tineri de 18 ani, sau trecuți de 50 ani. Din Cegléd au fost transportați 70 de internați sârbi spre Budapesta unde au fost dați în grija căpitanului de poliție. Consulatul din Statele-Unite mâne le va extrada pașapoartele și prin România vor merge în patria lor.

Călătoria din România în Austro-Ungaria e întreruptă. În urma transporturilor de trupe austro-ungare pentru războiul cu Italia, circulația trenurilor de călători, fiind pentru un scurt timp întreruptă, direcția generală a căilor ferate române aduce la cunoștința publicului din România, că a suspendat până la noi dispoziții vânzarea biletelor de drum de fier pentru străinătate pentru Ungaria.

Favoruri pentru cei cari cercetează pe răniți. Ministrul de comerț într-o scrisoare adresată direcției căilor ferate ungare, le concede dreptul de a da o reducere de 50% celor cari călătoresc la ostașii răniți. De favorul acesta se pot împărtăși rudeniile mai apropiate ale ostașului rănit, ca părinți, soție și copii. Reducerea de 50% se dă numai la călătorii, cari trec peste 50 kilometri. De bilet de jumătate se vor bucura numai aceia, cari vor prezenta casarului dela gară un document dela medicul spitalului, prin care el declară, că ostașul rănit îl crează acolo și că nu are nimic de excepționat contra vizitei.

Colecta pentru ostașii lipsiți de lumina ochilor. Ziarul „Az Est“ în 18 Februarie a lansat o colectă în favorul eroilor nefericiți, cari și-au pierdut lumina ochilor în război. Suma încusă până acum e de 512.263 cor.

Eroul regimentului 51. Nu de mult a sosit în spitalul militar din Cluj un ostaș, care mai mult timp a petrecut ca bolnav la un spital din Viena. Un ostaș de statură

mică, cu ochi ageri, are peptul decorat cu medalia de aur pentru vitejie, o distincție foarte rară, care se acordă numai adevăraților eroi; dar Dănilă Stanciu încă poate fi pus alături de legendarul erou Mucius Scaevola.

Din faptele viteje ale ostașului Stanciu, care servia la regimentul 51, ziarul „Ujság“ din Cluj ne enarează următorul: Susnumitul regiment lupta pe frontul din Galiția. Generalul regimentului a ordonat un atac general împotriva pozițiilor rusești, care se aflau la o distanță mică. Flancul stâng și drept au înaintat, dar armata din centru n'a putut progresa. Atacul ei era împedat de un edificiu uriaș, îndărăptul căruia rușii aveau linia de atac. Comandantul regimentului a designat pe ostașul cel mai curajos, cărui i-a delegat incendiarea edificiului, dar el a fost observat de rușii postați după edificiu și a doua zi ostașii noștri i-au văzut trupul bătut cu cuie pe pereții edificiului.

Pentru incendiarea edificiului s'a prezentat la comandant Dănilă Stanciu, căruia i-a succes să-l aprindă și prin miile de gloanțe inimice s'a relintors nevălnevat în tranșoul regimentului său, unde camarazii lui l-au primit cu multe ovații. Edificiul a luat în total foc, așa că armata din centru a putut înainta în contra rușilor, cari se retrăgeau. Comandantul a propus pe eroul Stanciu ca să fie distins și nu peste mult generalul Lagendorf înainte întreg regimentului a decorat peptul lui Stanciu cu medalia de aur pentru vitejie.

În luptele din Polonia rusească i-a înghețat un picior și a fost transportat la spitalul din Viena, unde arhiducesa Zeta, vizitând pe ostașii răniți, a donat eroului un lanț de aur și un cîas de argint. Astfel se resplătesc faptele eroilor!

Estensiunea frontului italian. După ziarul „Popolo d'Italia“ frontul de luptă al Italiei cu Austro-Ungaria se estinde pe un teritor de 511 kilometri, dintre cari 460 kilometri îl formează ținuturi muntoase iar 51 kilometri e șes.

De ce se luptă Rusia? Ziarul „Novoje Vremje“ din Petrograd despre operațiunile strategice ce decurg la Dardanele, după informațiile agenției „Reuter“ publică următoarele: Rusia luptă exclusiv pentru eliberarea Dardanelor, iar nici de cât pentru distrugerea imperiului german sau a monarhiei austro-ungare, căci acești vecnici nici odată nu au conturbat puternicul imperiu al Rusiei. După război bărbații de stat vor avea prima datorință să unească interesele Rusiei cu ale Angliei și Franței, ceea ce e o problemă dificilă, fiind pentru Anglia mai momentuoasă obținerea Dardanelor, de cât recucerirea Elsiaciei pentru Franța.

Mine rusești pe țărmurii României. Din Constanța se anunță, că în direcția satului Ciacrae marea a aruncat mine pe litoralul român despre Mamaia. Minele, cari sunt de fabricație rusă au fost adunate și transportate în depozitul marinar dela Constanța.

Anuarul școlii civile de fete din Sibiu. Primim la Redacție cel dintâiu număr de pe anul școlar trecut: „Anuarul școlii civile de fete din Sibiu“, cuprinzând excusiv date școlare. Corpul profesoral se compune din un director cinci profesori, doi caticheti (profesorul Sabin Oprean a fost chemat sub

arme) 6 instructori-instructoare, două guvernante și două bone. În școala civilă au fost 76 eleve, dintre cari gr. cat. 15 gr. or. 61. Eleve interne au fost 47.

În atențiunea publicului. Se aduce la cunoștință, ca guvernul nostru a hotărât să scoată din circulație banii de argint și de nichel și, în locul lor, să se bată monete nouă. Bani de acum, în argint și nichel, mai au valoare numai până în 25 Iunie n. 1915. Cei ce au adunat bani de aceștia, vor face un lucru în interesul propriu, căutând să se scape de ei fără întârziere.

Distincții militare. Înregistrăm o nouă serie de soldați români, decorați pentru vitejia lor dovedită în fața dușmanului:

Cu medalia de bronz pentru vitejie au fost distinși caporalul Alexandru Gliga din reg. 62, caporalul Nicolae Roman, infanteriștii Ioan Călușer, Ladislau Pop și Ioan Solomon din reg. 50, sergentul Victor Cincu, caporalul Ioan Avram și inf. George Togglerici din reg. 51, inf. Moise Dregheci din reg. 82, frunțașii Ioan Bălan, Ioan Crajan, caporalii Pavel Gal, Ștefan Pribișan, Mihail Jorjan și Aurel Jurca, infanteriștii Medea Trăilă și Longin Nicoară din reg. teritorial de infanterie 23

În armata hovezilor reg. 24 au fost distinși următorii: Cu crucea de argint pentru merite cl. II. Pavel Columban, Ioan Marica, Ioan Alexe și Dumitru Oltean.

Necrolog. † Ioan Budișan preot gr. cath. al Giurtelecului a repausat în 2 Iunie a. c. dimineața la 6 oare, după un morbo greu, suferit cu răbdare creștinească, provăzută fiind cu SS. Sacramente ale muribunzilor, la 44 ani ai vieții, 22 ai căsătoriei și preoției.

Înmormântarea s'a săvârșit Vineri, 4 Iunie a. c. la 10 oare a. m. în Zălau.

Odihnească în pace!

Biblioteca academiei române.

În luna April 1915 s'au consultat de 875 cititori 2335 volume și broșuri tipărite: de 148 cititori s'au consultat 1817 manuscrite, 3738 documente, 105 cărți vechi românești (1508—1830).

Colecțiunile Bibliotecii au sporit în această lună cu 435 volume și broșuri, 213 numere de reviste române, 135 reviste străine 23 atlase și hărți, 10 stampe și portrete, 16 volume manuscrite, 1444 documente, 15 fotografii, 4 album, 999 foi volante, — note muzicale, 12 obiecte de muzeu și 15 monete.

Biblioteca e deschisă în fiecare zi de lucru pentru cărțile tipărite dela 8 ore dimineața până la 6 seara, pentru manuscrite și documente dela 8 la 12 și dela 2 la 6.

Posta Administrațiunii.

Am primit și chitam abonamentele dela: Boghiș pe 15/10 1913—31/12 1914. — Mofținul mic, Alsókosály pe 1/4—1/7 1915. — Oláhkekés, Kerelő pe 1915 sem 1-iu. Poate vi-s'a schimbat posta; ori numerii se pierd prin manuatorul postal. De aici se spedează regulat. — Tűrvékony pe 16/10 1914—31/12 1915. Pentru rațiuni servește ca document recepisa postală și eventual, cu provocarea la quitarea prezentă. — Jeavin pe 1915 până 1/4. — Kovás pe 1/5—31/12 1911. Deci în restanță mai sunt anii: 1912—1915.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Augustin Gruția.